

Fremsat den 15. december 2010 af socialministeren (Benedikte Kiær)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v.

(Rammeaftaler m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1096 af 21. september 2010, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006, § 4 i lov nr. 624 af 11. juni 2010, § 1 i lov nr. 628 af 11. juni 2010 og § 1 i lov nr. 629 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 6 affattes således:

»§ 6. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår årligt en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud efter denne lov, som er beliggende i regionen. Rammeaftalen drøftes og suppleres efter behov.

Stk. 2. Kommunalbestyrelserne i regionen koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalen, som skal offentliggøres og sendes til Servicestyrelsen.

Stk. 3. Socialministeren kan udmelde temaer til behandling i rammeaftalerne.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter nærmere regler om rammeaftalerne herunder om, hvilke tilbud efter denne lov der er omfattet af rammeaftalen, om de nærmere krav til aftalernes indhold, om tidsfrister for indgåelse af aftalerne, om koordinering af kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud samt om udviklingsplaner, jf. § 9.«

2. I § 89, stk. 2, 1. pkt., § 91, stk. 1, 3. pkt., § 92, stk. 5, 1. pkt., § 94, 2. pkt., og § 94 a, 2. pkt., ændres »§ 90, stk. 1« til: »§ 90«.

3. § 186, stk. 2, nr. 1, affattes således:

»1) Når en kommunalbestyrelse overtager et tilbud efter stk. 1, skal tilbuddet være til rådighed for øvrige kommuner i det omfang, det fastlægges i rammeaftalen, jf. § 6.«

4. Overskriften før § 188 ophæves.

5. § 188 ophæves.

§ 2

I lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1040 af 1. september 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 27, stk. 1, 4. pkt., § 54, stk. 2, 3. pkt., § 57, stk. 3, 2. og 3. pkt., § 185 c, stk. 2, og § 185 e ændres »§ 185 b, stk. 4« til: »§ 185 b, stk. 3«.

2. I § 178 a, stk. 1, ændres »§ 11 a« til: »§ 11 a, stk. 1, 2, 4 og 5,«.

3. § 185 b, stk. 3-6, affattes således:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår årligt en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud efter § 105, stk. 2, og § 185 b, stk. 1, som er beliggende i regionen. Rammeaftalen drøftes og suppleres efter behov.

Stk. 4. Kommunalbestyrelserne i regionen koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalerne, som skal offentliggøres og sendes til Servicestyrelsen.

Stk. 5. Socialministeren kan udmelde temaer til behandling i rammeaftalerne.

Stk. 6. Socialministeren fastsætter nærmere regler om rammeaftalerne, jf. stk. 3, herunder om de nærmere krav til aftalernes indhold, om tidsfrister for indgåelse af aftalerne samt om koordinering af kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.«

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1054 af 7. september 2010, som ændret ved § 11 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 2 i lov nr. 628 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 a, stk. 7, ændres »efter stk. 4, 2. pkt.« til: »efter stk. 4, 2. eller 3. pkt.«.

2. § 44, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

§ 4

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Lovforslagets indhold
  - 3.1. Gældende ret
  - 3.2. Overvejelser
  - 3.3. Den foreslåede ordning
    - 3.1.1. Formålet med rammeaftalerne
    - 3.3.2. Anvendelsesområde
    - 3.3.3. Indhold
      - 3.3.3.1. Udviklingsstrategien
      - 3.3.3.2. Styringsaftalen
    - 3.3.4. Proceskrav
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Forslaget indgår i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2011 og er desuden et led i regeringens afbureaukratiseringsprogram. Derudover skal forslaget ses på baggrund af den udvikling, som det sociale område og det almene ældreboligområde har gennemgået, siden rammeaftalerne blev indført.

Centrale punkter i forslaget er:

- At rammeaftalerne forenkles og at koordineringen flyttes til kommunerne.
- At rammeaftalerne fremover indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og med regionsrådet for så vidt angår de regionale tilbud.
- At lovgivningen sætter nogle overordnede rammer for rammeaftalerne, som udfyldes af de deltagende kommunalbestyrelser og regionsråd.
- At rammeaftalerne opdeles i en udviklingsstrategi og en styringsaftale, som skal ses i sammenhæng, men som ligger tidsmæssigt forskudt.
- At rammeaftalerne styrkes som redskab for kommunerne i rollen som køber af pladser i tilbud hos regioner eller andre kommuner.
- At rammeaftalerne skal bidrage til at skabe beslutningsgrundlag for den enkelte kommunalbestyrelses tilrettelæggelse af det sociale område og det almene ældreboligområde.

Ud over ændringer af reglerne om rammeaftaler indeholder forslaget en række redaktionelle konsekvensændringer, jf. forslagens § 1, nr. 2-5, § 2, nr. 2, og § 3.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Bestemmelserne om rammeaftalerne kom ind i serviceloven, ved lov nr. 573 af 24. juni 2005, jf. lovforslag nr. L 38 (folketingssamlingen 2004-05, 2. samling) og almenboligloven ved lov nr. 575 af 24. juni 2005, jf. lovforslag nr. L 40 (folketingssamlingen 2004-05, 2. samling). Det skete i forbindelse med kommunalreformen som en konsekvens af, at der blev tillagt regionerne en forsyningspligt for en række tilbud efter serviceloven og almenboligloven. Reglerne blev udformet ud fra den forudsætning, at regionerne overtog en stor del af de tidligere amtslige tilbud og skulle sælge pladser til kommunerne.

Rammeaftalen var tænkt som et planlægnings- og udviklingsværktøj for de tilbud, som blev drevet af de tidligere amter, og som regionerne ved kommunalreformen fik en forsynings- og udviklingspligt for. Rammeaftalerne er efter de gældende regler således i høj grad tænkt som et redskab til at sikre planlægning og udvikling af de regionale tilbud og som en regulering af forholdet mellem kommunernes efterspørgsel og behov på den ene side og regionernes forsyningspligt over for kommunerne på den anden side.

Udviklingen har dog vist, at kommunerne i langt højere grad end forventet har overtaget tidligere amtslige eller regionale tilbud, og at de også i højere grad end forventet selv har oprettet nye tilbud, som ikke er omfattet af rammeaftalerne. Et udtræk af oplysninger fra Tilbudsportalen (landsdækkende, statslig database med oplysninger om kommunale, regionale og private tilbud på det sociale område m.v.) fra september 2010 viser således, at regionerne driver 4,1 % af tilbuddene registreret på portalen og 4,3 % af alle pladser i tilbuddene.

Udvekslingen af pladser sker således i vidt omfang imellem kommunerne.

Der er derfor brug for at nytænke rammeaftalerne, så de i højere grad forholder sig til denne udvikling. Formålet med forslaget om en revision af reglerne er på den baggrund, at rammeaftalerne i højere grad skal blive et redskab for kommunalbestyrelserne i regionerne til på tværs at styre faglig udvikling, kapacitet og økonomi – herunder takstudvikling.

Med forslaget styrkes rammeaftalerne som redskab for kommunalbestyrelser og regionsråd, som har forsyningspligten på det sociale område, i forhold til udvik-

ling og styring af det sociale område og det almene ældreboligområde. Det fremhæves, at drøftelserne om udvikling og styring skal ske på baggrund af aktuelle oplysninger om eksisterende tilbud og på baggrund af erfaringerne fra de foregående år.

Med forslaget sker der en væsentlig forenkling af rammeaftalerne og kommuners og regionsråds arbejde med dem. Kommunernes forpligtelse til at udarbejde omfattende årlige redegørelser om behov for og forventede brug af pladser ophæves, og det overlades i vid udstrækning til kommunalbestyrelserne og regionsrådet at vurdere, hvilke oplysninger m.v. der er nødvendige i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen. Samtidig beslutter parterne selv, hvilke tilbudstyper, temaer eller målgrupper, der for et givent år skal være i fokus i den faglige udviklingsdel.

Efter den foreslåede model bliver parternes mulighed for selv at beslutte, hvilke tilbudstyper o.l., der skal behandles i udviklingsstrategien, jf. nedenfor under punkt 3.3.3.1, suppleret af en adgang for socialministeren til at udmelde, at bestemte temaer eller tilbudstyper skal behandles for et givent år.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Gældende ret

De gældende regler om rammeaftaler på det sociale område og det almene ældreboligområde fremgår af § 6 i lov om social service, § 185 b i lov om almene boliger m.v. samt af bekendtgørelse nr. 36 af 23. januar 2006 om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

Efter de gældende regler i § 6 i lov om social service indgår regionsråd og kommunalbestyrelser årligt en rammeaftale om de tilbud, som drives af regionerne, jf. lovens § 5, ligesom de tilbud, som en kommunalbestyrelse overtager fra regionen, skal indgå i rammeaftalen og stå til rådighed for de øvrige kommuner, jf. lovens § 186, stk. 2, nr. 1. På det almene ældreboligområde omfatter rammeaftalerne efter gældende ret almene ældreboliger, der tilvejebringes og indrettes med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 185 b, stk. 1, i lov om almene boliger. Desuden skal regionale almene ældreboliger, som en kommunalbestyrelse overtager fra regionen, indgå i rammeaftalen og stå til rådighed for de øvrige kommuner, jf. lovens § 185 c, stk. 2.

Regionsrådene koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalerne, og den enkelte kommunalbestyrelse udarbejder til brug for rammeaftalen en detaljeret redegørelse for kommunens forventede brug af pladser og tilbud omfattet af rammeaftalen.

Bekendtgørelsen om rammeaftalerne udmønter lovens bestemmelser med en lang række krav til, hvilke oplysninger – generelt og om de enkelte tilbud - der skal indeholdes i rammeaftalen.

3.2. Overvejelser

Som det fremgår ovenfor under beskrivelsen af baggrunden for lovforslaget, har udviklingen siden kommunalreformen medført, at rammeaftalerne, som de blev tænkt i forbindelse med reformen, ikke længere er et hensigtsmæssigt værktøj.

Samtidig viser ansøgninger fra kommuner til udfordringsretten, en undersøgelse fra 2009 fra KREVI, ”Samarbejde på formel”, samt tilbagemeldinger fra kommuner og regioner i forbindelse med de regionale udviklingsråds redegørelser om udviklingen på det sociale område efter kommunalreformen, at der grundlæggende er tilfredshed med rammeaftalerne som redskab og som samarbejdsform, men at resultatet af det administrative arbejde omkring rammeaftalerne ikke står mål med indsatsen. Særligt de kommunale redegørelser, der skal leveres til regionerne, er alt for detaljerede og tekniske i forhold til udbyttet.

Derudover viste Finansministeriets ”Analyse af takst-udviklingen og incitamentsstrukturer på det specialiserede socialområde” fra juni 2010, at der kan være behov for at begrænse udgiftsvæksten på det specialiserede socialområde ved blandt andet at sikre kommunerne som købere af pladser hos andre leverandører en større indflydelse på takstudviklingen, og det indgik derfor i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2011, at kommunernes rolle som købere skulle styrkes i forbindelse med en revision af reglerne om rammeaftaler.

3.3. Den foreslåede ordning

3.3.1. Formålet med rammeaftalerne

Det foreslås, at loven, som det også er tilfældet efter gældende ret, fastsætter de helt overordnede rammer for udformningen af rammeaftalerne, og at socialministeren i en bekendtgørelse fastsætter nærmere regler i overensstemmelse med hjemlen i den foreslåede § 6, stk. 3, i lov om sociale service og den foreslåede § 185 b, stk. 5, i lov om almene boliger m.v. og som beskrevet i lovforslagets bemærkninger.

Som efter de gældende regler vil formålet med rammeaftalerne efter forslaget stadig være at regulere regionernes forsyningspligt og dermed sikre kommunernes forsyning. Derudover er formålet med aftalerne

- at sikre og styre den faglige udvikling af tilbuddene på tværs af kommunegrænser, så alle kommuner til stadighed er i stand til at tilbyde de rigtige tilbud af høj kvalitet også til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer,
- at skabe synlighed og gennemskuelse om kapacitet, behov for pladser samt takst- og udgiftsudvikling og
- at sikre koordinering og udvikling af nye tilbud særligt til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer, så ekspertise og ressourcer på særlige områder anvendes hensigtsmæssigt.

3.3.2. Anvendelsesområde

Efter forslaget vil det som udgangspunkt alene være tilbud, der er beliggende inden for regionens geografiske område, der drives af aftaleparterne – kommuner og regioner, der er omfattet af rammeaftalen.

- De kommunale tilbud kan opdeles i tre kategorier:
- Tilbud som det alene er driftskommunen, der anvender,
- Tilbud hvor driftskommunen har indgået aftale med en eller få andre kommuner om at stille pladser til rådighed
- Tilbud, hvor der ikke er indgået konkrete aftaler mellem driftskommunen og en eller flere andre kommuner om anvendelse af tilbuddet, men hvor en stor del/størstedelen af pladserne anvendes af andre kommuner evt. også af kommuner uden for regionen.

Alle tre kategorier vil som udgangspunkt være omfattet af rammeaftalen. Det skal sikre, at der i regi af rammeaftalerne skabes overblik over tilbud i regionen og dermed, at kommunalbestyrelsernes drøftelser om faglig udvikling og udgifts- og kapacitetsstyring sker på det bedst mulige grundlag.

Tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, vil dog kun indgå i rammeaftalen som en orienterende oversigt, der skabes ved et udtræk af oplysninger fra Tilbudsportalen. Tilbud, som benyttes af to eller flere kommuner i regionen, vil efter forslaget skulle behandles mere indgående i forhold til de indholdsmæssige krav, jf. nedenfor.

Alle regionale tilbud vil indgå i aftalen.

Private tilbud foreslås ikke at indgå i rammeaftalerne, men rammeaftalen får dog afsnittende effekt for de private leverandører, da aftalerne i høj grad kommer til at angive de rammer, som området kommer til at udvikle sig indenfor. De private leverandører vil derfor kunne bruge rammeaftalerne til at orientere sig om kommunernes behov og krav, og har dermed mulighed for at indrette deres tilbud efter det.

Endelig vil kommunerne få mulighed for at indtænke de private tilbud, når de vurderer behovet for oprettelse af nye pladser og tilbud eller for at indgå aftale med private leverandører.

3.3.3. Rammeaftalernes indhold

Der foreslås en konstruktion, hvor loven og den tilhørende bekendtgørelse selv skal fastsætte nogle overordnede rammer for, hvad rammeaftalerne skal indeholde og hvor de deltagende parter derefter i høj grad selv skal fastlægge det nærmere indhold ud fra de lokale forhold og betingelser.

Efter forslaget vil det bliver fastsat i en bekendtgørelse, at rammeaftalerne komme til at bestå af en faglig udviklingsdel (udviklingsstrategien) og en kapacitets- og økonomistyringsdel (styringsaftalen). Udviklingsstrategien og styringsaftalen foreslås at skulle være tidsmæssigt adskilt men i høj grad at skulle spille sammen. I forbindelse med udviklingsstrategien fastlægges fx det behov for regulering af kapaciteten, som skal udmøntes i styringsaftalen.

Det foreslås, at rammeaftalerne stadig skal indgås årligt, men der vil ikke være noget til hinder for, at rammeaftalerne – og det gælder især udviklingsstrategierne – vil kunne indeholde flerårige elementer, som kan danne grundlag for den årlige gennemgang af behov for og udbud af tilbud i regionen, hvis aftaleparterne finder det hensigtsmæssigt.

Det foreslås, at der ikke længere skal udarbejdes en årlig redegørelse for kommunens behov for og forventede forbrug af tilbud, jf. § 5 i lov om sociale service, i regionen. Der vil således blive tale om en væsentlig forenkling af de centralt fastsatte krav til aftalernes indhold. Samtidig overlades det fremover i høj grad til kommunalbestyrelserne selv at vurdere, hvilke oplysninger der skal indgå i rammeaftalerne.

3.3.3.1. Udviklingsstrategien

Det foreslås, at udviklingsstrategien udarbejdes af kommunalbestyrelserne i regionen med bidrag fra regionsrådet for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere, jf. § 5 i lov om social service. Som grundlag for drøftelserne udarbejdes ved træk på Tilbudsportalen et samlet overblik over tilbud, der ligger i regionen, ligesom det forudsættes, at kommunalbestyrelser og regionsråd har gjort sig nogle overvejelser over, om udbuddet af og behovet for pladser og tilbud i det eller de foregående år har været overensstemmende både i forhold til antal pladser og tilbud og i forhold til tilbuddenes indhold.

De deltagende parter vil selv skulle bestemme, hvilke tilbudstyper, temaer eller målgrupper, der for et givent år skal være i fokus i den faglige udviklingsdel. Herudover foreslås en adgang for socialministeren til at udmelde, at bestemte temaer eller tilbudstyper skal behandles for et givent år.

Det vil således i vidt omfang blive op til kommunalbestyrelserne og regionsrådet, hvad udviklingsstrategien skal indeholde, men det forventes, at følgende elementer indgår

- Ønsker og løsningsmuligheder i forhold til den faglige udvikling i tilbuddenes indhold på baggrund af den behovsmæssige udvikling der har været i de(t) foregående år, herunder i forhold til ventetid.
- Muligheder for fleksibel anvendelse af eksisterende tilbud(styper).

Følgende indgår i rammeaftalerne efter de gældende regler og skal efter forslaget ligeledes indgå i udviklingsstrategien:

- Koordinering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.
- Udviklingsplaner, jf. § 9 i lov om social service, for botilbud efter §§ 107-110 med mere end 100 pladser, som medtages, hvis de har betydning for mere end en kommune.
- Kommunernes forebyggende foranstaltninger, som de har etableret eller planlægger at etablere, og som har betydning for planlægning og udvikling af de tilbud, som er omfattet af rammeaftalen.
- Samlet skøn over behovet for oprettelse af nye pladser og tilbud.

Som led i vurderingen af behovet for oprettelse af nye pladser og tilbud vil kommunalbestyrelserne skulle inddrage oplysninger om ventetider i det foregående år.

Udviklingsdelen af rammeaftalen foreslås at skulle fastlægges i foråret senest den 1. juni, inden kommunernes budgetforhandlinger indledes, så udviklingsstrategien kan anvendes som input til forhandlingerne og give anledning til en politisk drøftelse i kommunen.

Som bilag til udviklingsstrategien vedlægges udtræk fra Tilbudsportalen over alle tilbud, kommunale, regionale og private, der ligger i regionen.

3.3.3.2. Styringsaftalen

Det fremgår af kommuneøkonomiaftalen for 2011, at: ”Lovforslaget skal [samtidig] understøtte kommunerne i rollen som købere i forhold til tilbud, hvor driftsherren ikke selv har finansieringsansvar for hovedparten af pladserne.”

Det foreslås derfor, at der som led i rammeaftalen indgås en styringsaftale, der skal være med til at lægge

rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i det kommende år.

De tilbud, som foreslås at skulle indgå i styringsaftalen, er tilbud, som anvendes af flere kommuner end driftskommunen. Tilbud i kategori 2, jf. ovenfor punkt 3.3.2, altså tilbud hvor driftskommunen har indgået aftale med en eller få andre kommuner om at stille pladser til rådighed, og hvor aftalen omfatter udvikling i taksterne for tilbuddet, prisstruktur og frister for afregning, foreslås at kunne undtages fra styringsaftalen.

Styringsaftalen vil skulle mellem kommunalbestyrelserne i regionen. For så vidt angår de dele af styringsaftalen, der specifikt angår de regionale tilbud, indgås styringsaftalen dog mellem kommunalbestyrelserne og regionsrådet.

Styringsaftalen foreslås at skulle indeholde:

- Angivelse af, hvilke konkrete tilbud der er omfattet af styringsaftalen, jf. nedenfor.
- Aftaler om udviklingen i taksterne for tilbud omfattet af aftalen. Inden for rammerne af denne del af aftalen fastsætter driftsherren, kommunen eller regionen, taksterne for det enkelte tilbud. Hvis der er særlige tilbud, hvor taksterne ikke vil kunne holdes inden for aftalen, fx fordi tilsyn med tilbuddet har vist, at der er et behov for opkvalificering eller anden særligt indsats, kan dette indgå i aftalen.
- Prisstrukturen for de omfattede tilbud, dvs. anvendes der gennemsnitstakster eller differentierede takster baseret på brugergrupper. Klarhed omkring prisstrukturen i det enkelte tilbud skal begrænse anvendelsen af tillægstakster.
- Principper for evt. indregning af driftsherrens udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud aftalt i rammeaftaleregii.
- Aftaler om frister for afregning for brug af tilbud.
- Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud og pladser.
- Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner.
- Overvejelser om anvendelse af sær- og enkeltmandsforanstaltninger.

Aftaleparterne vil desuden som led i styringsaftalen kunne drøfte varsler i forbindelse med lukning af pladser og tilbud samt varsler i forbindelse med kommunalbestyrelsernes opsigelse af konkrete aftaler mellem kommunalbestyrelsen og leverandører.

Efterhånden som der udvikles nye redskaber til fx udgiftsstyring, vil disse også kunne inddrages i styringsaftalerne.

Rammeaftalens styringsdel foreslås at skulle indgås i efteråret i forbindelse med færdiggørelsen af de kommunale budgetter med frist for indgåelse den 15. oktober.

Som bilag til styringsaftalen vedlægges oplysninger om de takster, som driftsherren fastsætter for det år, rammeaftalen vedrører, for de tilbud, der er omfattet af den samlede rammeaftale.

Der forudsættes ikke ved denne lovændring nogen ændringer i forhold til, hvilke udgifter der inkluderes i betalingen for kommunernes anvendelse af almene ældreboliger.

3.3.4. Proceskrav

I lyset af regeringens afbureaukratiseringsprogram foreslås det, at reglerne om rammeaftaler udformes, så de i forhold til de gældende regler i højere grad regulerer resultatet (rammeaftalerne) end processen. Proceskrav foreslås derfor begrænset til et minimum. Det betyder bl.a., at kravet ifølge de gældende regler om, at den enkelte kommune skal indsende meget detaljerede redegørelser til brug for den samlede rammeaftale, foreslås ophævet.

Rammeaftalerne vil være bindende for de deltagende parter, men som efter gældende ret foreslås der ikke sanktionsmuligheder for tilfælde, hvor aftalen ikke overholdes. Der fastsættes heller ikke regler om fx flertalsbeslutning, og aftalen vil således skulle indgås i enighed. Det betyder bl.a., jf. formålet med rammeaftalerne som beskrevet i punkt 3.3.1, at rammeaftalerne vil skulle tilgodese alle kommuners behov for pladser, hvad enten behovet dækkes via kommunernes egne tilbud, eller ved køb af pladser fra andre kommuner eller regionen.

Unighed om aftalen vil som efter gældende regler ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det forudsættes således, at de deltagende parter har en så stor interesse i at der indgås en aftale, at der vil blive arbejdet konstruktivt for et aftaleresultat, som alle kan tilslutte sig, og som efter gældende regler fastsættes det, at rammeaftalen skal tilpasses løbende, hvis en af de deltagende parter ønsker det, eller hvis det viser sig, at regionale tilbud ikke længere efterspørges med det hidtidige indhold.

Som det fremgår af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2011, foreslås det, at ansvaret for koordinering af rammeaftalerne flyttes fra regionsråd til kommunalbestyrelser. Det vil således være de enkelte kommunalbestyrelser, der sammen har ansvaret for arbejdet. Der stilles ikke derudover krav til, hvordan arbejdet tilrettelægges. Det betyder, at kommunerne sammen kan vælge fx at lægge det praktiske

ansvar for arbejdet hos én af regionens kommuner eller i et fælles kommunalt regi fx KKR (kommunekontakt-rådene).

Det er hensigten, at rammeaftalerne skal indgås på baggrund af drøftelser i et politisk forum. Det vil desuden være hensigtsmæssigt, hvis rammeaftalerne i løbet af processen drøftes med repræsentanter for brugerorganisationerne i regionen. Inddragelse af brugerorganisationerne er meget væsentligt af hensyn til både kvalitet i tilbuddene og en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af køb og salg af tilbud.

Det foreslås, at rammeaftalernes to dele skal offentliggøres på henholdsvis den enkelte kommunes og regionens hjemmesider og tillige indsendes til Servicestyrelsen, som dermed får mulighed for at skabe et samlet overblik, og orientere Socialministeriet herom som led i den løbende overvågning af udviklingen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører regionale mindreudgifter på 1,8 mio. kr. fra 2011 og frem som følge af, at de regionale udviklingsråd ophører med udgangen af 2010.

Lovforslaget indebærer en flytning af ansvaret for koordinering af rammeaftalerne fra regionsråd til kommunalbestyrelser. Som følge heraf overføres der 15,8 mio. kr. i 2011-pl fra det regionale til det kommunale bloktilskud fra 2011 og frem.

Den del af forslaget, som vedrører ophævelsen af kommunernes forpligtelse til at udarbejde årlige redegørelser for behovet for og forventet brug af pladser, indgår som et element i regeringens opfyldelse af flerårsaftalen fra 2008 med KL om frigørelse af ressourcer til borgernær service i kommunerne i 2009-2013. Drøftelserne med KL om udmøntning af flerårsaftalen vil ske i forbindelse med de årlige drøftelser om kommunernes økonomi.

Finansministeren vil i forlængelse af de årlige drøftelser med KL om kommunernes økonomi fremlægge et bloktilskudsaktstykke, hvori der søges om bemyndigelse til at kunne fravige § 14, stk. 2, i lov nr. 499 af 7. juni 2006 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner med senere ændringer, så kommunernes statstilskud ikke nedsættes med de kommunale mindreudgifter, som følger af denne del af lovforslaget.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været sendt i høring hos: Ankestyrelsen, Boligselskabernes Landsforening, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Børnerådet, Børnesagens

Fællesråd, Center for Ligebehandling af Handicappede, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, De Samvirkende Menighedsplejer, Det Centrale Handicapråd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, KL, Konkurrencestyrelsen, Landsforeningen for kvindekrisecentre – LOKK, Landsforeningen LEV, LOS - Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud, OSI, Plejefamiliernes Landsforening, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark – SBH samt Sjældne diagnoser.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindredgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Årlige mindredgifter på 1,8 mio. kr.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Lovforslaget forventes at medføre administrative lettelser for kommuner.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

For en beskrivelse af gældende ret, som det fremgår af den gældende § 6 i lov om social service henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 3.1

Til § 6, stk. 1

Det foreslås som det også fremgår af forslagets almindelige bemærkninger punkt 3.3, at kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår en årlig rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af tilbud efter lov om social service.

Som efter gældende ret fastsættes det desuden, at rammeaftalen skal drøftes og suppleres efter behov.

Til § 6, stk. 2

Efter forslaget flyttes koordineringen af rammeaftalerne fra regionerne til kommunerne. Det vil således være kommunalbestyrelsernes fælles ansvar at forberede arbejdet ved fx at indhente de relevante baggrundsoplysninger hos regioner, kommuner og Tilbudsportalen, jf. de almindelige bemærkninger punkt 3.3.3.1. og udarbejde udkast til aftaler.

Det står i øvrigt kommunalbestyrelserne frit for at tilrettelægge arbejdet, herunder hvordan de vælger at inddrage brugerorganisationerne.

Udviklingsstrategierne og styringsaftalerne vil hver især skulle offentliggøres på både kommunernes og regionen hjemmesider inden for en fastsat frist og sendes til Servicestyrelsen.

Til § 6, stk. 3

Som supplement til, at parterne i aftalerne har vide muligheder for at fastlægge, hvilke temaer, der skal behandles i rammeaftalerne, får socialministeren adgang til at udmelde tema, som skal behandles i de enkelte

rammeaftaler. Ministeren vil skulle udmelde temaerne med en fast frist, som vil blive fastsat i bekendtgørelsen, jf. forslaget til stk. 4.

Til § 6, stk. 4

Som efter gældende ret indeholder forslaget til § 6 derudover en bemyndigelsesbestemmelse for socialministeren til at fastsætte nærmere regler.

Bemyndigelsen vil blive udmøntet i en bekendtgørelse, der fastsætter nærmere bestemmelser om rammeaftalernes indhold og krav til processen i overensstemmelse med, hvad der er anført i de almindelige bemærkninger punkt 3.3.

Som det også anføres i de almindelige bemærkninger, vil der efterhånden som der udvikles nye redskaber til kommunernes styring af fx udgiftsudviklingen kunne inddrages nye punkter i styringsaftalerne. Dette vil blive fastsat udtrykkeligt i bekendtgørelsen.

Til nr. 2

Der er tale om en enslydende konsekvensændring i en række bestemmelser i lov om social service som følge af, at den dagældende § 90, stk. 2, blev ophævet ved lov nr. 1346 af 19. december 2008. Ved en fejl blev der ikke i forbindelse med lovforslaget konsekvensrettet i en række af lovens øvrige bestemmelser, så der nu stadig findes henvisninger til § 90, stk. 1. Henvisningerne er meningsforstyrrende, når der ikke længere findes en § 90, stk. 2. Det foreslås derfor, at der de pågældende 5 steder alene henvises til § 90.

Til nr. 3

Efter den gældende § 186, stk. 2, nr. 1, 1. led skal tilbud, der overtages fra en region af en kommunalbestyrelse indgå i den årlige rammeaftale.

Med forslaget om, at tilbuddene indgår i rammeaftalerne ud fra en vurdering af, om de anvendes alene af driftskommunen eller også af andre kommuner, jf. forslagens almindelige bemærkninger punkt 3.3, har den nævnte bestemmelse ikke længere selvstændig betydning, og det foreslås derfor, at det udgår.

Derimod fastholdes den gældende regel i bestemmelsens 2. led om, at tilbud, der overtages af en kommunalbestyrelse, skal stå til rådighed for de øvrige kommuner i det omfang, det fastlægges i rammeaftalen.

Til nr. 4 og 5

Efter den gældende § 188 i lov om sociale service, som blev indført i forbindelse med kommunalreformen med

lov nr. 573 af 24. juni 2005, nedsættes i hver region for perioden fra 2007 til og med 2010 et regionalt udviklingsråd, som skal følge og drøfte udviklingen på det sociale område og specialundervisningsområdet efter kommunalreformen. En central opgave for udviklingsrådene er, at sende en årlig redegørelse til Socialministeriet og Undervisningsministeriet om udviklingen.

Da bestemmelsen således efter sin ordlyd mister sin betydning fra og med 31. december 2010, foreslås det, at bestemmelsen ophæves.

Til § 2

Til nr. 1

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at § 185 b, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 2

Henvisningen i almenboliglovens § 178 a til reglerne om indhentelse af oplysninger i § 11 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, foreslås ændret til en henvisning til § 11 a, stk. 1, 2, 4 og 5, i konsekvens af, at der ved lov nr. 699 af 25. juni 2010 i § 11 a er indsat et nyt stk. 3, der alene vedrører oplysninger til brug for kontrol i pensionssager.

Til nr. 3

For en beskrivelse af gældende ret, som det fremgår af den gældende § 185 b, stk. 1, i lov om almene boliger henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 3.1

Til §§ 185 b, stk. 3

Det foreslås som det også fremgår af forslagens almindelige bemærkninger punkt 3.3, at kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår en årlig rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af kommunale og regionale tilbud efter § 105, stk. 2, og § 185 b, stk. 1, efter lov om almene boliger m.v.

Som efter gældende ret fastsættes det desuden, at rammeaftalen skal drøftes og suppleres efter behov.

Til §§ 185 b, stk. 4

Efter forslaget flyttes koordineringen af rammeaftalerne fra regionerne til kommunerne. Det vil således være kommunalbestyrelsernes fælles ansvar at forberede arbejdet ved fx at indhente de relevante baggrundsoplysninger hos regioner, kommuner og Tilbudsportalen,

jf. de almindelige bemærkninger punkt 3.3.3.1. og arbejde udkast til aftaler.

Det står i øvrigt kommunalbestyrelserne frit for at tilrettelægge arbejdet, herunder hvordan de vælger at inddrage brugerorganisationerne.

Udviklingsstrategierne og styringsaftalerne vil hver især skulle offentliggøres på både kommunernes og regionen hjemmesider inden for en fastsat frist og sendes til Servicestyrelsen.

Til §§ 185 b, stk. 5

Som supplement til, at parterne i aftalerne har vide muligheder for at fastlægge, hvilke temaer, der skal behandles i rammeaftalerne, får socialministeren adgang til at udmelde tema, som skal behandles i de enkelte rammeaftaler. Ministeren vil skulle udmelde temaerne med en fast frist, som vil blive fastsat i bekendtgørelsen, jf. forslaget til stk. 4.

Til §§ 185 b, stk. 6

Som efter gældende ret indeholder forslaget til § 6 derudover en bemyndigelsesbestemmelse for socialministeren til at fastsætte nærmere regler.

Bemyndigelsen vil blive udmøntet i en bekendtgørelse, der fastsætter nærmere bestemmelser om rammeaftalernes indhold og krav til processen i overensstemmelse med, hvad der er anført i de almindelige bemærkninger punkt 3.3.

Som det også anføres i de almindelige bemærkninger, vil der efterhånden som der udvikles nye redskaber til kommunernes styring af fx udgiftsudviklingen kunne inddrages nye punkter i styringsaftalerne. Dette vil blive fastsat udtrykkeligt i bekendtgørelsen.

Til § 3

Til nr. 1

Den foreslåede ændring er en konsekvensændring som følge af vedtagelsen af en ændring af retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 4, ved § 5 i lov nr. 571 af 31. maj 2010.

Unge, der er anbragt uden for hjemmet efter kapitel 11 i lov om social service har selvstændig opholdskommune. Det fulgte indtil 1. august 2010 i alle tilfælde af § 9

a, stk. 4, 2. pkt. i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Den unge har herefter selvstændig opholdskommune i den kommune, der har truffet afgørelse om anbringelsen.

Ved lov nr. 550 af 26. maj 2010 blev i retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 7 indsat en bestemmelse om handlekommune fra det fyldte 18. år for unge, der i umiddelbar forlængelse af en anbringelse uden for hjemmet får ophold i et socialt botilbud for voksne. Bestemmelsen henviser derfor til unge, der har selvstændig opholdskommune efter § 9 a, stk. 4, 2. pkt.

Ved lov nr. 571 af 31. maj 2010 blev imidlertid umiddelbart efter vedtagelsen af førnævnte bestemmelse i et nyt 3. pkt. i retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 4, fastsat, at bliver et barn eller en ung, der har selvstændig opholdskommune efter 2. pkt., visiteret til en kommune efter integrationslovens § 10, får barnet eller den unge selvstændig opholdskommune i denne kommune.

Henvisningen i § 9 a, stk. 7, omfatter herefter utilsigtet ikke længere alle unge, der er anbragt uden for hjemmet, idet bestemmelsen alene henviser til unge med selvstændig opholdskommune efter § 9 a, stk. 4, 2. pkt.

På den baggrund foreslås hermed, at henvisningen i retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 7, ændres fra ”§ 9 a, stk. 4, 2. pkt.” til ”§ 9 a, stk. 4, 2. eller 3. pkt.”

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lov nr. 408 af 21. april 2010, hvorefter den dagældende bestemmelse i § 130 om det sociale nævns godkendelse af kommunalbestyrelsens afgørelse efter §§ 125, 127 og 128 blev ophævet. Det foreslås som konsekvens heraf, at den tilsvarende § 44, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område ophæves. Kommunalbestyrelsens afgørelse kan, jf. § 133 i lov om social service, indbringes for det sociale nævn.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Af hensyn til kommunernes tilrettelæggelse af arbejdet med rammeaftalerne for 2012 foreslås det således, at loven træder i kraft hurtigst muligt efter vedtagelsen.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret
Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1096 af 21. september 2010, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006, § 4 i lov nr. 624 af 11. juni 2010, § 1 i lov nr. 628 af 11. juni 2010 og § 1 i lov nr. 629 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 6 affattes således:

»§ 6. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår årligt en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud efter denne lov, som er beliggende i regionen. Rammeaftalen drøftes og suppleres efter behov.

Stk. 2. Kommunalbestyrelserne i regionen koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalen, som skal offentliggøres og sendes til Servicestyrelsen.

Stk. 3. Socialministeren kan udmelde temaer til behandling i rammeaftalerne.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter nærmere regler om rammeaftalerne herunder om, hvilke tilbud efter lov om social service der er omfattet af rammeaftalen, om de nærmere krav til aftalernes indhold, om tidsfrister for indgåelse af aftalerne, om koordinering af kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud samt om udviklingsplaner, jf. § 9.«

2. I § 89, stk. 2, 1. pkt., § 91, stk. 1, 3. pkt., § 92, stk. 5, 1. pkt., § 94, 2. pkt., og § 94 a, 2. pkt., ændres »§ 90, stk. 1« til: »§ 90«.

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en årlig redegørelse for kommunens behov for og forventede brug af tilbud, jf. § 5, i regionen.

Stk. 2. Regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen skal senest den 15. oktober indgå en årlig rammeaftale for regionsrådets etablering, tilpasning og udvikling af tilbud jf. § 5. Rammeaftalen drøftes og suppleres efter behov. Regionsrådet skal sørge for, at regionens tilbud anvendes i overensstemmelse med rammeaftalen.

Stk. 3. Regionsrådet skal koordinere kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Stk. 4. Socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om den årlige redegørelse og rammeaftale efter stk. 1 og 2 om, hvilke lands- og landsdelsdækkende tilbud der er omfattet af stk. 3, samt om udviklingsplanen efter § 9.

§ 89. ...

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med afgørelsen om hjælp efter § 83 oplyse om, hvilken person der kan kontaktes på myndighedens vegne, hvis modtageren af hjælpen har spørgsmål vedrørende den personlige og praktiske hjælp, eller hvis den tildelte hjælp ikke leveres i overensstemmelse med afgørelsen, jf. § 90, stk. 1.

§ 91. Kommunalbestyrelsen har pligt til at skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter § 83 kan vælge mellem forskellige leverandører af hjælpen. Til dette formål skal kommunalbestyrelsen sikre, at kvalificerede private leverandører får adgang til at levere ydelser efter § 83. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre de kvalitetsmæssige krav, der stilles til leverandører af personlig og praktisk hjælp efter § 83, jf. § 139, herunder krav til, hvilket beredskab der, jf. § 90, stk. 1, kræves af leverandørerne for at sikre, at de

afgørelser, der er truffet efter § 83, kan effektueres. Kvalitetskravene skal være saglige, konkrete og velunderbyggede og må ikke være konkurrenceforvridende.

Stk. 2. ...

§ 92. ...

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal indgå skriftlig aftale med den valgte leverandør om udførelsen af den hjælp, der er truffet afgørelse om efter § 88, stk. 1, om leverancesikkerhed efter § 90, stk. 1, og om betaling m.v.

Stk. 6. ...

§ 94. En person, som er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, kan vælge selv at udpege en person til at udføre opgaverne. Den udpegede person skal godkendes af kommunalbestyrelsen, som herefter skal indgå kontrakt med den pågældende om omfang og indhold af opgaverne, om leverancesikkerhed, jf. § 90, stk. 1, og om betaling m.v.

§ 94 a. Personer, der modtager hjælp efter § 83, kan vælge en helt eller delvis anden hjælp end den, der er truffet afgørelse om, jf. §§ 88 og 89. En tilkendt ydelse, der fravælges efter 1. pkt., kan ikke efterfølgende kræves leveret efter § 90, stk. 1.

§ 186. ...

Stk. 2. For den kommunalbestyrelse, som overtager et tilbud efter stk. 1, fastsættes følgende vilkår: 1) Det tilbud, der overføres, skal indgå i den årlige rammeaftale, jf. § 6, og skal stå til rådighed for øvrige kommuner, i det omfang det fastlægges i rammeaftalen.

2) Kommunalbestyrelsen overtager regionsrådets forpligtelse til at koordinere kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud, jf. § 6, stk. 3.

Stk. 3...

Udviklingsråd og redegørelser

§ 188. Der nedsættes i hver region for perioden fra 2007 til og med 2010 et udviklingsråd, som skal følge og drøfte udviklingen på denne lovs område og specialundervisningsområdet. Udviklingsrådet sammensættes efter forhandling mellem kommunerne i regionen og regionen af repræsentanter for kommunerne i regionen, for regionen og for brugerne i regionen. Formanden for udviklingsrådet udpeges af og blandt repræsentanterne for kommunerne i regionen.

Stk. 2. Statsforvaltningen er sekretariat for udviklingsrådet og afholder udgifterne til sekretariatsmæssig bistand til udviklingsrådet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet sender årligt en redegørelse om udvik-

3. § 186, stk. 2, nr. 1, affattes således:

»1) Når en kommunalbestyrelse overtager et tilbud efter stk. 1, skal tilbuddet være til rådighed for øvrige kommuner i det omfang, det fastlægges i rammeaftalen, jf. § 6.«

4. Overskriften før § 188 ophæves.

5. § 188 ophæves.

lingen på det sociale område og specialundervisningsområdet til udviklingsrådet.

Stk. 4. Udviklingsrådet udarbejder årligt en redegørelse til Socialministeriet og Undervisningsministeriet om udviklingen. Redegørelsen omfatter egne undersøgelser, oplysninger fra informations- og analysesystemet i stk. 5 og kommunernes og regionens redegørelser, herunder kommunernes årlige redegørelser til regionen i henhold til § 6, stk. 1.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren i en bekendtgørelse nærmere regler om:

- 1) Redegørelsespligten efter stk. 3 og 4.
- 2) Et centralt informations- og analysesystem til brug for udviklingsrådenes arbejde på det sociale område, herunder for indsamling af data og udarbejdelse af specialundersøgelser, der skal dokumentere udviklingen. Informations- og analysesystemet kan også anvendes på specialundervisningsområdet.
- 3) Udviklingsrådets virksomhed, herunder regler om diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse til de medlemmer af udviklingsrådet, som repræsenterer brugerne.

§ 2

I lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1040 af 1. september 2010, foretages følgende ændringer:

§ 27. Afhændelse af en almen boligorganisations ejendom skal godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2. Dette gælder dog ikke for ejendomme, der opføres af almene boligorganisationer som ustøttede andelsboliger efter reglerne i kapitel 11 b. Afhændelse af boliger, der er tilvejebragt særligt med henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Hvis boliger omfattet af 3. pkt. står til rådighed for øvrige kommuner i henhold til en rammeaftale efter § 185 b, stk. 4, skal afhændelsen tillige godkendes af kommunalbestyrelsen i de pågældende kommuner.

Stk. 2....

§ 54. ...

Stk. 3. Almene ældreboliger, der indrettes som bofællesskaber, kan ud over den berettigede personkreds, jf. stk. 1 og 2, udlejes til personer, der er i familie med eller har en særlig tilknytning til den berettigede personkreds. Det er dog en forud-

1. I § 27, stk. 1, 4. pkt., § 54, stk. 2, 3. pkt., § 57, stk. 3, 2. og 3. pkt., § 185 c, stk. 2, og § 185 e ændres »§ 185 b, stk. 4« til: »§ 185 b, stk. 3.«

sætning, at bofællesskabet i det væsentlige udlejes til den berettigede personkreds.

Stk. 4. ...

§ 57. ...

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udøver anvisningsretten til de boliger, der er nævnt i stk. 2. For boliger nævnt i stk. 2, som ikke er etableret af beliggenhedskommunen, udøves anvisningsretten af den kommunalbestyrelse, som i henhold til en rammeaftale efter § 185 b, stk. 4, har rådighed over den pågældende bolig. Såfremt boligerne ikke kan udlejes til den i stk. 2 omhandlede personkreds, kan kommunalbestyrelsen udleje disse til den i § 54, stk. 1, 1. pkt., nævnte personkreds, jf. dog § 185 b, stk. 4. Reglerne i § 54, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

§ 178 a. Reglerne i § 11 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder tilsvarende anvendelse ved kommunalbestyrelsens, det sociale nævns og Ankestyrelsens behandling af sager om anvisning af en bolig eller sager om godkendelse af udlejning af en bolig i henhold til denne lov, tidligere ældreboliglov, tidligere boligbyggerilove, tidligere kollegiestøttelove og tidligere byggestøttelove samt ved kommunalbestyrelsens behandling af sager om anvisning af en bolig i andet udlejningsbyggeri.

Stk. 2. ...

§ 185 b. Efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen skal regionsrådet etablere almene ældreboliger, der indrettes særligt med henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Regionsrådet opfylder sin forpligtelse efter 1. pkt. ved at etablere egne almene ældreboliger og ved at samarbejde med kommuner og andre regioner.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan etablere almene ældreboliger, der indrettes særligt med henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en årlig redegørelse for kommunens behov for og forventede brug af almene ældreboliger, jf. stk. 1, i regionen.

Stk. 4. Regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen skal senest den 15. oktober indgå en årlig rammeaftale for regionsrådets etablering, tilpasning og udvikling af almene ældreboliger, jf. stk. 1. Rammeaftalen drøftes og suppleres efter behov. Regionsrådet skal sørge for, at regionens almene ældreboliger anvendes i overensstemmelse med rammeaftalen.

2. I § 178 a, stk. 1, ændres »§ 11 a« til: »§ 11 a, stk. 1, 2, 4 og 5«.

3. § 185 b, stk. 3-6, affattes således:

Stk. 3. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår årligt en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud efter § 105, stk. 2, og § 185 b, stk. 1, som er beliggende i regionen. Rammeaftalen drøftes og suppleres efter behov.

Stk. 4. Kommunalbestyrelserne i regionen koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalerne, som skal offentliggøres og sendes til Servicestyrelsen til orientering.

Stk. 5. Socialministeren kan udmelde temaer til behandling i rammeaftalerne.

Stk. 6. Socialministeren fastsætter nærmere regler om rammeaftalerne, jf. stk. 3, herunder om de nærmere krav til aftalernes indhold, om tidsfrister for indgåelse af aftalerne samt om koordinering af kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Stk. 5. Socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om den årlige redegørelse og rammeaftale efter stk. 3 og 4.

§ 185 c. ...

Stk. 2. Det er et vilkår for den beliggenhedskommune, som overtager almene ældreboliger efter stk. 1, at de pågældende almene ældreboliger skal stå til rådighed for øvrige kommuner, i det omfang det fastsættes i rammeaftalen efter § 185 b, stk. 4.

Stk. 3...

§ 185 e. Hvis en beliggenhedskommune ønsker at afhænde almene ældreboliger overtaget efter § 185 c, stk. 1, og de pågældende almene ældreboliger i henhold til en rammeaftale efter § 185 b, stk. 4, står til rådighed for øvrige kommuner, skal afhændelsen godkendes af kommunalbestyrelsen i de pågældende kommuner.

§ 3

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1054 af 7. september 2010, som ændret ved § 11 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 2 i lov nr. 628 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 a, stk. 7, ændres »efter stk. 4, 2. pkt.,« til: »efter stk.4, 2. eller 3. pkt.«.

2. § 44, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

§ 9 a ...

Stk. 7. Har en ung under 18 år selvstændig opholdskommune efter stk. 4, 2. pkt., bevarer denne kommune uanset § 9, stk. 1, pligten til at yde hjælp efter lov om social service, når den unge fylder 18 år, hvis kommunen eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at den pågældende i umiddelbar forlængelse af anbringelsen får ophold i en boform omfattet af § 9, stk. 7. § 9, stk. 8, 9 og 11, finder tilsvarende anvendelse.

§ 44. ...

Stk. 2. Det sociale nævn godkender følgende afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen, hvis afgørelsen er truffet mod den pågældendes vilje:

- 1) Afgørelser om alarm- og pejlesystemer efter § 125 i lov om social service.
- 2) Afgørelser om tilbageholdelse i boligen efter § 127 i lov om social service.
- 3) Afgørelser om anvendelse af beskyttelsesmidler efter § 128 i lov om social service.

Stk. 3...